N°. 1.

1855.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 4 JANUARIJ.

De Gedeputeerde Staten der Provincie *Noordbrabant*; gezien dat voor de bij hunne Publicatie dd. 24 November jl. G. N°. 57, Afdeeling Financien, opengestelde geldleening ad *f* 100,000, slechts is geschreven tot een bedrag van *f* 54,000.

Hebben goedgevonden te bepalen;

1°. Dat die gedeeltelijke geldleening op nieuw zal worden opengesteld tot een bedrag van *f* 46,000, overeenkomstig het plan bij voormelde Publicatie gevoegd, en voorts onder de hierna volgende bepalingen:

a. Dat die geldleening zal geschieden tegen eene rente ad *f* $4\frac{1}{2}$ ten honderd jaarlijks.

b. Dat de inschrijvingen zullen kunnen geschieden ten kantore der Arrondissements-Betaalmeesters te 's Hertogenbosch en te Breda, op Maandag den 15 Januarij tot en met Zaturdag den 20 Januarij daaraanvolgende, tot des namiddags ten één uur.

c. Dat de inschrijvers zullen gehouden zijn vóór of uiterlijk op den eersten Februarij 1855, het bedrag hunner inschrijvingen, voor zoo verre die zullen aangenomen zijn, in Nederlandsche muntspeciën of andere wettiglijk erkende betalingsmiddelen, over te storten ten kantore van een der Arrondissements-Betaalmeesters voornoemd.

Ter zelver tijd zal ter verrekening der halfjarige coupon, te verschijnen 1 Julij 1855, voor ieder aandeel worden betaald de somme van *f* $1.87\frac{1}{2}$, wegens eene maand rente van 1 Januarij tot 1 Februarij 1855.

d. Dat voor de evengemelde stortingen voorloopige bewijzen van ontvangst zullen worden afgegeven, om nader te worden ingewisseld tegen obligatiën in *blanco* of op *naam*, naar verkiezing der geregtigde deelnemers, en volgens hunne verklaring bij de inschrijving te doen.

e. Dat bij niet volteekening *dezer* geldleening, de oorspronkelijke inschrijvers tegen mindere rente, bij eene nadere openstelling tegen hoogere rente, als eerste inschrijvers tegen die hoogere rente, zullen blijven aangemerkt; terwijl ook op hen de bepalingen van Art. 5 van het plan niet toepasselijk zullen zijn.

2°. Het voorschrevene ter kennis te brengen der gemeentebesturen in deze provincie, ten einde daarvan op de gewone wijze afkondiging te doen plaats hebben.

'S HERTOGENBOSCH, den 29. December 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
A. J. BORRET,
De Griffier,
VAN COOTH.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 1sten Januarij.

De officiele receptie op het paleis der Tuilerien, bij gelegenheid van den nieuwejaarsdag, is zeer luisterrijk geweest.

— De wet betrekkelijk de nieuwe geldleening voor de Fransche schatkist is, na door den Senaat in zijne zitting van jl. Zaturdag eenparig goedgekeurd te zijn, Zondag in den *Moniteur* uitgevaardigd, te gelijk met een besluit behelzende bepalingen omtrent de uitgifte der nieuwe schuld. Het bepaalt dat zooveel nieuwe staatsschuld, rentende $4\frac{1}{2}$ en 3 per cent, zal worden daargesteld als noodig is om eene som van vijf honderd millioen francs voor de schatkist op te leveren, en dat deze nieuwe schuld bij openbare inschrijving zal worden uitgegeven, en wel de $4\frac{1}{2}$ per cents rente tegen den prijs van 92 ten honderd, en de 3 percents tegen den prijs van $65\frac{1}{4}$ ten honderd, zullende op de eerste rente betaald worden van 22 September jl., en op de laatste van 22 December jl. af.

— In den *Constitutionnel* leest men, dat de schepen van het Fransche Oostzee-eskader, die thans in de Middellandsche zee als transportschepen dienen, weder voor de krijgsdienst gewapend en in de havens van het Kanaal vereenigd zullen worden, zoodra het Fransche leger in het Oosten al de versterkingen zal hebben ontvangen.

— In de zitting der Sardinische kamer van volksafgevaardigden van 27 December jl. is rapport uitgebragt door de commissie, die belast was met het onderzoek van het wetsontwerp tot opheffing der kloosterorden en tot benadering harer goederen. Het rapport is over het geheel gunstig voor de voordragt des gouvernements. De openbare beraadslaging daarover zal den 4den Januarij aanvangen.

— Bij de tegenwoordige stemming der bevolking van Madrid heeft de Koningin weder raadzaam geacht onder de volksmenigte te verschijnen. Den 26sten dezer zijn in het openbaar en met veel plegtigheid door Hare Majesteit vaandels aan de gewapende burgerij ter hand gesteld; en hierbij is zij, gelijk een door het Fransche gouvernement openbaar gemaakt telegraphisch berigt zegt, met geestdrift ontvangen.

Volgens een telegraphisch berigt uit Madrid van 29 December jl., is de minister van finantien, de heer *Collado*, afgetreden, omdat het vraagstuk van de opheffing der belastingen op de levensmiddelen niet in zijn geest en in het belang der schatkist beslist was. Hij is vervangen door den heer *Sevillano*, een van de voornaamste bankiers der hoofdstad.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 31sten December.

Uit Hamburg schrijft men van 27 December, dat het Russische gouvernement dezer dagen besloten heeft, de vestingwerken van Sweaborg en van Helsingfors aan de landzijde aanmerkelijk uit te breiden, en in de nabijheid een verschanst legerkamp te doen aanleggen van genoegzame ruimte om twee divisien troepen te kunnen bevatten.

— Eene ukase des Russischen Keizers behelst voorschriften tot vermeerdering der Staatsinkomsten door middel van den aankoop van tabak. Ook heeft Z. M. bepaald dat elken soldaat der batterijen van Sebastopol eene maand dienst als een geheel dienstjaar toegerekend zal worden.

— Volgens een telegraphisch berigt uit Warschau van 31 December, was de zamentrekking van het eerste legerkorps en van de divisie grenadiers tusschen de Weichsel, de Pilika en de Warta voltooid.

— Donderdag jl. heeft te Weenen eene conferentie plaats gehad tusschen de vertegenwoordigers der drie geallieerde mogendheden eenerzijds en den gezant van Rusland. Dit gaf aanleiding tot het vermoeden dat Rusland het ultimatum, hetwelk het dezer dagen door Oostenrijks tusschenkomst van de westersche Mogendheden moet ontvangen hebben, niet met eene bepaalde afwijzing had beantwoord; en men vleide zich weder met vooruitzigten op eene minnelijke schikking. Doch een later berigt uit Weenen, uit dezelfde bron ontvangen, zegt dat de den vorigen dag gehouden conferentie de verwachte uitkomst niet scheen te hebben opgeleverd.

— Aan de *Kölnische Zeitung* wordt uit Weenen onder dagteekening van 26 December berigt, dat tusschen Oostenrijk en Frankrijk een afzonderlijk verdrag betreffende de handhaving der rust in Italie tot stand gebragt en reeds den 24sten van de zijde van Oostenrijk geratificeerd zoude zijn. Men dacht niet dat dit verdrag zou worden openbaar gemaakt; intusschen wilde men weten dat Frankrijk zich bij hetzelve verbond, om met al de te zijner beschikking zijnde magt »zoolang de tegenwoordige oorlog duurt" niet alleen de rust in Italie in het algemeen, maar ook het bestaan der afzonderlijke Italiaansche Staten, met hunne tegenwoordige dynastiën en gebied, te beschermen en te handhaven.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van 18 December, medegedeeld door de half-officiele *Oesterreichische Correspondenz*, waren reeds omstreeks 18,000 man Fransche en Engelsche troepen door den Bosporus gekomen om zich bij de krijgsmagt in de Krim te gaan voegen.

Dezelfde berigten melden dat de Russen zich in Klein-Azie niet lang door het jaargetijde hebben laten weêrhouden in het voortzetten der vijandelijkheden, en dat het Turksche leger te Kars door hen zeer in het naauw was gebragt.

— Een Weener dagblad, de *Oesterreichische Soldatenfreund*, deelt particuliere berigten mede uit de Krim, zonder dagteekening, waarin het volgende voorkomt: » De Turksche troepen in de Krim zijn in een jammerlijken toestand; maar niemand bekommert zich om hen, en zij worden aan hun lot overgelaten. De kapitein van een Oostenrijksch handelsvaartuig, hetwelk door de geallieerden als transportschip gebezigd wordt, moest den bevelhebber van het Turksche kamp spreken; hij zag hoe de zaken er stonden, en hangt van den toestand der Turksche soldaten een ontzettend tafereel op. Er heerschte gebrek aan de meest onmisbare benoodigdheden; honger, koude, naaktheid, ziekten, verergerd door volslagen gebrek aan verpleging en reiniging, terwijl de gewonden hulpeloos wegstierven. En de Turksche officieren, die dan toch bij Calafat, Giurgewo en Silistria onmiskenbare bewijzen van dapperheid gegeven hebben, worden tot volslagen wanhoop gebragt door de verwijten van lafhartigheid, die zij van eene zekere zijde hooren moeten. Het is dan ook niet bevreemdend dat *Omer*-Pacha, alvorens het bevel over het Turksche leger in de Krim op zich te nemen, te Konstantinopel eene betere verpleging zijner troepen gevorderd en, naar gezegd wordt, bedongen heeft."

ENGELAND.

LONDEN, den 31sten December.

De *Observer* berigt dat de inkomsten der Britsche schatkist eene vermeerdering in het afgeloopen jaar van twee millioen, en in het laatste quartaal van een millioen pond sterling opleverde, in vergelijking met hetgeen de onderscheiden rijks-middelen in 1853 hadden opgebragt.

— De officiele *London Gazette* behelst een rapport, door lord *Raglan* den

13den December jl. voor Sebastopol aan het Britsche ministerie van oorlog gerigt. Het zegt dat er in den laatsten tijd geene beweging van eenig gewigt door de Russen ondernomen, noch iets belangrijks voor Sebastopol voorgevallen was, maar deelt als eene zeer heugelijke tijding mede, dat het sedert den 8sten goed weder was geworden.

— De Londensche *Times* geeft in zijn jongste nommer weder eene zeer ongunstige voorstelling van den staat der Britsche troepen in de Krim, en zegt: » dat de Britsche expeditie, door verregaande gebrekkigheid van het bestier der militaire overheden, in eene schier volslagen desorganisatie, en ten gevolge van dien jammerlijk ontredderden toestand in groot gevaar verkeert", zoo zelfs dat, naar de voorspelling der officieren van gezondheid, twee derde gedeelten der Engelsche troepen vóór Maart zouden omkomen, terwijl de sterfte in de hospitalen van het Engelsche kamp thans dagelijks niet minder dan een zestigtal manschappen beliep, en de garde alleen ruim duizend zieken telde.

Andere Londensche bladen beweren, dat die donkere voorstelling grootelijks overdreven is; doch zij zelven deelen particuliere berigten uit het Britsche legerkamp mede, welke zeer ongunstig omtrent den toestand der Britsche militairen luiden.

De *Daily News* behelst eenen brief uit Balaclava van 11 December jl., die insgelijks van den toestand der Engelsche troepen geen gunstig denkbeeld geeft. Daarin wordt eene publicatie medegedeeld van den inspecteur-generaal der Britsche hospitalen van 10 December, inhoudende dat de Fransche ambulance beloofd had den volgenden dag 1100 zieken uit het Engelsche kamp naar het hospitaal te Balaclava over te brengen, en dat de zieken 's ochtends tijdig gereed moesten zijn om in hun deken en mantel op muilezels den togt te doen. Dan vervolgt de Engelsche berigtgever: » De goedheid der Franschen, hunne beleefdheden voor ons leger zijn boven allen lof verheven. Zoo wij nog eenmaal weder uit de Krim komen, zullen wij het aan onze bondgenooten, naast God, te danken hebben. Men hoort onze soldaten als uit één mond zeggen: » God weet wat er van ons zou geworden zijn zonder de Franschen!" Sedert wij geene vervoermiddelen meer hebben om onze zieken over te brengen, hebben zij de wagens hunner ambulance en hunne muilezels tot onze beschikking gesteld; en heden morgen zijn reeds 500 van onze zieken in Fransche wagens en onder Fransch eskorte uit ons kamp gevoerd. Doch onze hospitalen te Balaclava zijn vol, en de arme lijders zijn aan boord der schepen gebragt."

— De Londensche *Observer*, welks berigten als half-officieel gelden, meldt dat de sterkte der werkelijk dienstdoende burgermilitie tot tachtig duizend man zal gebragt worden, en dat daarvan 15,000 man buiten 's lands zullen worden gezonden om garnizoensdienst in de Middellandsche zee te doen.

— De militaire autoriteiten op Malta hebben bevel ontvangen tot het in gereedheid brengen van kwartieren voor 12,000 rekruten, welke tot het ontvangen hunner opleiding derwaarts gezonden zullen worden.

— Eerstdaags zal eene particuliere firma, krachtens eene overeenkomst met het Britsche gouvernement, zeven stoom— en twee zeilschepen, gezamenlijk van 900 paardenkrachten en 5491 ton scheepsruimte, van Engeland naar de Krim zenden om derwaars vijfhonderd aardwerkers over te brengen, met het noodige materieel, tot het aanleggen van een spoorweg tusschen Balaclava en de Engelsche positie voor Sebastopol, en van alle andere werken van dien aard, welke voor de belegering dienstig moeten zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den Januarij.

In de avondzitting van Vrijdag heeft de Eerste Kamer de nog bij haar aanhangige wetsontwerpen afgedaan en met algemeene stemmen aangenomen: het wetsontwerp tot voorloopige regeling der uitgaven voor het departement van Marine gedurende de eerste zes maanden van 1855, en het wetsontwerp, aanwijzende de middelen tot dekking der uitgaven begrepen in de staatsbegrooting van 1855. De kamer is daarna tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Bij Koninklijk besluit van den 27sten December jl., n°. 31, is de heer *J, C. Willemse*, referendaris bij het Departement voor de Zaken der R.-K. Eeredienst, bevorderd tot Secretaris-generaal bij dat Departement.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 30sten December 1854, n°. 93, zijn, met ingang van den 1sten Januarij 1855, naar ouderdom in rang bevorderd tot luitenants-ter-zee van de 1ste klasse, de luitenants-ter-zee van de 2de klasse: A. Schotborg; G. van Hecking Colenbrander; G. Lambert, A. D. van Gennep; T. Pan; W. B. F. Escher;

tot luitenants-ter-zee van de 2de klasse, de adelborsten der 1ste klasse: H. J. Stoltz van der Sloot; D. G. E. R. baron van Welderen Rengers; J. P. Uittenhooven; C. J. Smith; C. P. van der Star; J. P. van Rossum; P. Swaan; P. ten Bosch, K. J. Viehoff; H. E. A. Frucht; J. J. Habets; P. J. Rosenwald; J. J. Koster; R. Star Busmann; E. L. baron van Heeckeren van Walien;

tot officier van gezondheid der 1ste klasse, de officier van gezondheid der 2de klasse: A. H. Neijssel;

tot officieren van gezondheid der 2de klasse, de officieren van gezondheid der 3de klasse: J. F. G. T. Kluge en J. J. W. de la Cour; voorts benoemd tot officier van gezondheid der 3de klasse in het vaste kader der zeemagt, de heer J. F. P. Ermerins; wijders almede naar ouderdom in rang bevorderd: tot officieren van administratie der 3de klasse de adjunct-administrateurs: J. C. L. K. van Welij en J. A. Waldeck; en tot adjunct-administrateurs de scheepsklerken: J. F. K. Wissel; B. M. E. Crevecoeur; J. H. C. ten Hoove; G. H. C. van Huijs en H. A. van Berkel;

Bij Hooggemeld besluit is tevens de luitenant-ter-zee van de 1ste klasse J. N. Huijs, met den laatsten December ll. eervol afgevoerd uit het korps zee—officieren der Nederlandsche marine.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 30sten December 1854, n°. 1, goedgevonden den generaal-majoor baron Forstner van Dambenoy te bevorderen tot luitenant-generaal.

— Zijne Majesteit heeft bij besluiten van den 1sten dezer, n°. 4 en 5, goedgevonden, 1°. te benoemen: bij den grooten staf: tot generaal-majoor den kolonel G. E. A. van Panhuijs, van den generalen staf, Hoogstdeszelfs gemagtigde bij de militaire commissie tot de Duitsche Bondsvergadering; tot luitenant-kolonel den majoor der kavallerie J. M. graaf van Lynden, van dien staf, adjudant bij Zijne Majesteit, bij den generalen staf: tot luitenant-kolonel de majoors C. J. J. Goffin en J. B. E. von Motz, van dien staf; tot majoor den kapitein der 1ste klasse J. H. W. le Clercq, van dien staf; tot kapitein van de 3de klasse den 1sten luitenant J. V. D. Dittlinger, van dien staf; bij het 2de regiment dragonders, tot luitenant-kolonel den majoor R. C. E. de Quaij, van het korps; bij het regiment jagers te paard: tot luitenant-kolonel den majoor P. A. Erzeij, van het korps, en 2°. in zijnen rang bij den generalen staf over te plaatsen, den 1sten luitenant L. P. van der Beek, van het 8ste regiment infanterie.

— Z. M. heeft bij besluit van 29 December benoemd, bij het personeel van de geneesk. dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 2de kl. den officier van gez. der 3de kl., N. A. Seret.

— Bij beschikking van den 30sten December heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken weder een twintigtal personen als leerlingen voor de telegrafie toegelaten.

— Bij Koninklijk besluit van den 30sten December 1854, n°. 71, is op hun verzoek eervol ontslag verleend, als: aan den heer F. P. Martin, als hoofd-commies der posterijen, behoudens aanspraak op pensioen; en aan den heer P. F. Smissaert, als surnumerair bij het vak der posterijen; voorts zijn bij hetzelve besluit benoemd: tot hoofd-commies der posterijen, de heer H. J. Becker, thans commies van de 1ste klasse; tot commiezen der posterijen van de 1ste klasse, de heer J. E. Mispelblom Bijer, thans commies van de 3de klasse; tot surnumerair bij het vak der posterijen de heer D. Hordijk, wonende te Amsterdam.

— Bij besluit van 30 December jl., n°. 66, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw te benoemen jhr. mr. H. M. C. Clifford, Hoogstdeszelfs hofmaarschalk.

— Z. Exc. de heer luitenant-generaal baron *Forstner van Dambenoy*, minister van oorlog, heeft ll. Zaturdag in het *Hotel de l'Europe* aan de ambtenaren van zijn departement een prachtig diner aangeboden. Menige feestdronk is er ingesteld, zoo op Koning en Vaderland, als op de land- en zeemagt, ook in de Overzeesche bezittingen enz.

— Den 1sten zijn de casques, welke tot hiertoe door de manschappen van het 2de regiment dragonders, te 's Hage in garnizoen, werden gedragen, vervangen geworden door shakots met witte uitmonstering en met zwart haren panastre.

— Zijne Majesteit heeft beslist dat met de maand Mei aanstaande bij het wapen der infanterie de navolgende garnizoens-veranderingen zullen plaats hebben, namelijk:

het 3de regiment: staf en 1 bataillon, Vlissingen, twee kompagnien te Breskens; 4de bataillon, Vlissingen, een detachement te Rammekens; 2de bataillon, Neuzen, eene kompagnie te Sluis en detachementen te Philippine en Ellewoutsdijk; 3de bataillon, Middelburg, eene kompagnie te Veere;

het 4de regiment: staf en 1ste en 2de bataillon, te Bergen-op-Zoom, eene kompagnie te Veere; 3de bataillon, Rotterdam, eene kompagnie te Brielle, en eene kompagnie te Hellevoetsluis; 4de bataillon, te Venlo.

Van het 5de regiment Infanterie zal met 1° Mei aanstaande het 2de bataillon, onder bevel van den majoor *Knyf*, thans alhier garnizoen houdende, het 4de bataillon, onder bevel van den majoor *IJske* en hetwelk thans te Heusden, Geertruidenberg en Willemstad gedetacheerd is, aflossen.

— Uit het bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal ingekomen ontwerp van wet, tot wijziging der wet van den 12 April 1850 (*Stbl.* n°. 15), houdende vaststelling van het briefport en regeling der brievenposterij, blijkt, o. a., dat van Regeringswege wordt voorgesteld, het briefport voor een afstand van 30 Nederl. mijlen of daar beneden op 5 cent, en voor meer dan 30 mijlen op 10 cent te berekenen, en alzoo het port van 15 cent af te schaffen.

— Uit onderscheiden streken van ons land ontvangt men berigten nopens het gevaar waarin vele plaatsen verkeerd hebben ten gevolge van den hoogen waterstand, door de stormen der jongste dagen, en de schade hier en daar aangerigt. Uit Amsterdam schrijft men dat het water van de Zuiderzee en het IJ in den nacht van gisteren tot eene hoogte opgestuwd is als men zich in vele jaren niet herinneren kan. De Westerdokdijk, waarover de golven heensloegen, werd van kistingen voorzien; de met dubbele rijen deuren gesloten sluizen werden daarenboven met balken en op andere wijze stevig voorzien, daar de stad zou onderloopen zoo slechts een der sluizen bezweek.

Uit Hoorn schrijft men van gisteren dat men daar zeer beducht voor eene doorbraak was. Het water bleef steeds wassende en reeds had men door noodschoten de landlieden gewaarschuwd op hunne hoede te zijn tegen een onverhoopt ongeluk.

Uit Kampen meldt men van den 1sten dat de IJssel door den hevigen noordwestenwind buiten zijne oevers getreden was. Het water stond op de kaden aan den buitenkant. Het Kampereiland was ingeloopen.

In den nacht van 26 ll. woedde te Groningen op nieuw een hevige storm, waarbij nogmaals het vloedwater binnenkwam en in den morgen van den 27sten ten 4 uur aan de groote Spilsluizen 1 el 5 palm 5 duim boven volzee teekende. De barometer, die in de laatste dagen weinig verandering onderging, stond dien morgen op 29.4 en den volgenden morgen op 29.3 bij westewind.

Te Rotterdam is het Maaswater eergisteren namiddag en gisteren morgen zoo hoog opgevoerd dat de geheele buitenstad onderliep, waardoor weder veel schade aan de bewoners van kelders en lage benedenhuizen werd toegebragt.

— Uit Haarlem schrijft men van gisteren (2 Januarij): «In den afgeloopen nacht omstreeks half vier ure is 's Rijks stoomvaartuig *Cycloop*, kapt. *Zwaanshals*, na bij voortduring met stormweder te hebben geworsteld, een uur bezuiden Zandvoort vrij hoog op strand geworpen. De bemanning is behouden aan wal gekomen, met uitzondering van vier schepelingen die te vroeg over boord schijnen te zijn gesprongen en daarbij zijn verongelukt. Voor de verpleging van de officieren zoowel als van de verdere schepelingen is in het Badhuis van Zandvoort zooveel mogelijk gelegenheid gegeven en

gezorgd, en van hier is eene afdeeling dragonders naar Zandvoort getrokken om op de plaats waar de schipbreuk is voorgevallen voor de goede orde en de veiligheid van 's Rijks eigendom te zorgen.

«Bij het stranden is het achterschip zwaar beschadigd en het roer afgestooten. Het laat zich niet aanzien dat het schip zal worden afgebragt."

— In het jaar 1854 zijn te Hellevoetsluis, Brielle en Maassluis 2767 schepen ingekomen en 2862 vertrokken, behalve de kleinere vaartuigen, zijnde 186 meer ingekomen en 129 meer vertrokken dan in 1853.

— Aan den afgetreden minister van Marine, den vice-admiraal *J. Enslie* is een brief gezonden, voorzien van ruim 60 handteekeningen van zee-officieren, waarin dank wordt betuigd voor de groote verbeteringen welke hij gedurende zijn ministerie aan de verachterde marine heeft aangebragt, en het leedwezen over zijn spoedig aftreden wordt betuigd.

In de *Provinciale Utrechtsche Courant* las men dezer dagen onder anderen het navolgende: »De afgeloopene discussie over de begrooting voor oorlog, heeft in elk opzigt den goeden dunk en de hooge verwachting geregtvaardigd, die men zich van den man had gevormd, thans aan het hoofd van het departement van Oorlog geplaatst. Heeft te dezer gelegenheid, die Minister ruimschoots blijken gegeven van de hem eigene *rondheid* en kordaatheid, niet minder heeft hij zich de erkentelijkheid van het echt Nederlandsche hart waardig gemaakt, door de wijze waarop hij de Nederlandsche eer verdedigde, toen die in den loop der discussiën werd aangerand op eene wijze, die getuigt, hoe te ver gedreven ijver voor, of gehechtheid aan bloot materiële belangen, het hart voor ware Vaderlandsliefde en voor de waardigheid der Natie koud maken.

»De hevigste aanvallen waren gerigt tegen het verhoogd eindcijfer der begrooting, gebragt op bijna elf en een half millioen guldens, in verband met eene bewering van den Minister, kort na zijne optreding als zoodanig gedaan, dat eene begrooting van tien en een half millioen, voldoende kon worden geacht, om in de dienst te voorzien. Deze bedenkingen echter ontmoetten krachtige tegenspraak. De Minister kwam er rond voor uit, dat hij, wel is waar in dien geest had gesproken, maar daarom geenszins op de geheele toekomst had gedoeld en dat daarenboven de toestand van Europa, de schier ongeloofelijke duurte van vele behoeften voor 's lands verdediging en meer andere oorzaken aanwezig waren, die den staat van zaken, sedert, een geheel ander aanzien hadden gegeven.

»Terwijl de heer *Forstner van Dambenoy* van het begin tot het einde zijne begrooting met uitstekende zaakkennis en waardigheid tot zelfs in de kleinste bijzonderheden verdedigde, terwijl hij, ook bij onaangename aanvallen, geen oogenblik de parlementaire vormen en den loop der discussiën heeft verlaten, noopten die aanvallen hem echter, om lucht te geven aan de overtuiging en de inspraak van een vaderlandslievend en edel hart. 't Was namelijk, naar aanleiding van de rede van den heer *Westerhof*, die de waarde van eene gewapende magt in ons land bestrijdende, op de jaren 1830 en 1831 wees, en de uitkomsten van den toenmaligen strijd met den naam van smartelijk en smadelijk bestempelde. Het was voornamelijk naar aanleiding van die rede en van die van andere Groninger afgevaardigden, in gelijken zin sprekende, dat de Minister van Oorlog in krachtige taal den Nationalen roem tegen dergelijke aanvallen handhaafde.

»Men hoore zijne eigene woorden: »In 1830 zijn er voor ons en bijzonder voor ons militairen, zeer treurige gebeurtenissen voorgevallen. Wij weten allen, dat wij ten onregte, ja zeer ten onregte, door geheel Europa gehouden werden voor lafaards. Men heeft gezegd: »Nederlander en lafaard is synoniem! Dat heeft men in geheel Europa gezegd, en zeer ten onregte. Toen is gekomen de tiendaagsche veldtogt. Verscheidene leden der Kamer hebben dien veldtogt mede gemaakt. Deze veldtogt heeft de onverdiende vlek, maar die toch een vlek was, uitgewischt, en ik zeg nu, dat, wanneer het uitwisschen van die vlek niet alleen 200 maar 1000 millioen had gekost, ik het nog gelukkig zou vinden, en wanneer ik te kiezen had, tusschen twee positien, de rijkste man van Nederland te zijn of de armste man, dan wilde ik liever de armste zijn *met* den tiendaagschen veldtogt, dan de rijkste zonder den tiendaagschen veldtogt, Geld, mijne Heeren! kan men altijd weer krijgen, dat kan men herwinnen, maar de verloren eer nooit meer!"

»Voorwaar, krachtige, edele, het Hollandsche hart waardige mannentaal, en kon het dan ook verwondering baren, dat tegen de gewone gebruiken aan, die woorden van den baron *Forstner van Dambenoy* met luide toejuichingen in de Kamer, ja zelfs van de tribunes werden bekroond. Het was het tweede bedrijf van de hulde aan den generaal *Spengler* gebragt, toen deze voor de eer van den Nederlandschen krijgsman tegen de krenkende aanvallen door den Groninger afgevaardigde *Zijlker* optrad, — toen deze laatste, in eene overigens geheel onbeteekenende redevoering, den Nederlandschen krijgsman in een bespottelijk daglicht meende te mogen stellen, slechts korten tijd, nadat diezelfde krijgslieden ernstige onlusten in de stad Groningen door kracht van wapenen hadden gestuit, onlusten die de voorvechters der volkssouvereiniteit verwekt hadden, — die voorvechters, welke met krokodillen-tranen, zoo als de Minister van Justitie te regt zeide, het oproer gaarne op straat brengen."

KANTONGEREGT TE BREDA.

Zitting van den 27. December 1854, plaatsvervangend Kantonregter Mr. *Ch. van Dam.*

Wij Kantonregter enz.

O. dat bij een proces-verbaal van den 19 September jl. door den rijkstolgaarder *P. B. Bertram*, op den Ambtseed opgemaakt, gesterkt door de beëedigde verklaring der ter teregtzitting gehoorde getuigen, wettig en overtuigend is gebleken, dat de beklaagde *Johannis van den Hoever*, voerman, wonende te Princenhage, op den 19 September jl., twee achtereenvolgende malen namelijk heen en terug, den tolpaal N°. 8, aan den grooten weg N°. 3 onder Princenhage, met twee karren op twee wielen, elk bespannen met een paard, is doorgereden zonder betaling van tol en den aldaar, door den tolgaarder gevorderde tol heeft geweigerd.

Overwegende dat de gedaagde zich ter zijner verdediging heeft beroepen op het besluit van den Souvereinen Vorst der Nederlanden, de dato 9 Julij 1814, in verband met Art. 5, Litt. *h* van Z. M. besluit van 29 Oct. 1833,

O. dat in gevolge Art. 4 van Z. M. besluit van 29 October 1833, *Staatsblad* N°. 59, niemand de betaling van de tol, aan de tolpalen of tolboom mag weigeren of den tolpaal of tolboom mag doortrekken zonder betaling van den tol en dit feit bij Art. 1 der Wet van 6 Maart 1818, *Staatsblad* N°. 12, met boetstraffen is bedreigd.

O. echter, dat tot toepassing van Art. 4 van boven aangehaald besluit, moet blijken dat de tolpaal of tolboom bij behoorlijk Koninklijk besluit is daargesteld,

O. dat voor het bestaan daar ter plaatse van een tolpaal of tolboom, geen ander besluit is overgelegd dan het besluit van den Souvereinen Vorst, van den 9. Julij 1814, N°. 56, en dat bij Art. 4 van gemeld Souverein besluit de ingezetenen van Princenhage vrij zijn verklaard, van den tol, waarover hier sprake is en de tolboom of tolpaal aldus ten opzichte van den beklaagden moet worden geacht voor hem niet te bestaan.

O. dat wel is beweerd dat gemeld Souverein besluit zoude zijn afgeschaft, door het K. B. van 29 October 1833 *Staatsbl.* n°. 59, doch dat deze bewering is van allen grond ontbloot: vermits gemeld K. B. van 1833, algemeene bepalingen omtrent de tolheffing behelzende nimmer ten doel kan hebben gehad bijzondere bestaande bepalingen van vrijdom op te heffen, zooals ten overvloede blijkt uit art. 5 lett. *h* van gemeld besluit, waarbij van den tol worden vrij verklaard, voertuigen van eigenaars, die uit kracht van eenigen erkenden titel, regt op vrijdom van tol hebben; dat hier niet tegen afdoet de bewering dat die bepaling alleen betrekkelijk zoude zijn tot tolvrijdom contractueel bestaande, vooral in casu, waar uit den geheelen zamenhang van meergenoemd Souverein besluit van 9 Julij 1814, blijkt dat gemelde tolvrijdom aan de ingezetenen van Princenhage, niet gratis is verleend, maar het gevolg is geweest van den afstand door het dorp Princenhage van een gedeelte wegs, door gemeld dorp bevorens bestraat en waarop door hetzelve tol was geheven.

O. dat zulks al verder blijkt uit art. 12 van het Koninklijk Besluit van 29 October 1833, waarin even als in de vroegere successievelijk opgevolgd hebbende koninklijke besluiten, omtrent de tolheffing is bepaald, dat de uitzonderingen en wijzigingen bij bijzondere besluiten in sommige provincien toegestaan zullen blijven voortduren tot nadere beschikking, zoo als onder anderen duidelijk is uitgedrukt in Art. 4 van Z. M. besluit van 16 Maart 1816, N°. 47, Provinciaal-Blad van Noord-Brabant, N°. 4.

O. dat zoo al de afschaffing van het hierboven vermeld Souverein Besluit van 1814, in de strekking van het Koninklijk Besluit van 1833, had gelegen, het niet boven alle bedenking zoude zijn of een besluit van den Souvereinen Vorst door een Koninklijk Besluit kon worden opgeheven.

O. wat de bewering betreft dat de beklaagde de gevorderde tol niet verschuldigd achtende ingevolge Art 4 al. 2 van meergemeld Koninklijk Besluit, de tol niet had mogen weigeren, maar bij de betaling kwitantie van den tolpachter had moeten vragen om zijne regten nader te doen gelden; dat zoo al de tolheffing ingevolge Koninklijk Besluit volgens de grondwet van 1815 kon worden geregeld, het moeijelijk is aan te nemen dat die bevoegdheid zoo ver zoude gaan van te bepalen dat iemand niet verschuldigde regten vooraf zoude moeten betalen om die later bij proces terug te vorderen, en dit dan ook door bovengemelde bepaling niet schijnt te zijn voorgeschreven, daar die aldaar wordt vermeld als eene bevoegdheid, maar niet als eene verpligting van den tolpligtigen ten einde hem ingevolge de derde al. van meergemeld Koninklijk Besluit den doorgang niet worde belet.

O. dat de gedaagde is ingezetenen van Princenhage en dat uit de hierboven geconstateerd daadzaken en gedane overwegingen volgt dat ten zijnen aanzien het feit noch misdaad noch wanbedrijf noch overtreding daarstelt, ontslaat hem mitsdien van alle regtvervolging te dier zake, de kosten te dragen door den staat.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,
VAN DEN 2 JANUARIJ 1855

Het Nederl. Mudde Tarwe	van	*f* 13,60	tot	*f*	14,20.
Het dito dito Rogge Oude	»	» 0,00	»	»	0,00.
Het dito dito Rogge Nieuwe.	»	» 0,00	»	»	10,20.
Het dito dito Boekweit Oude.	»	» 0,00	»	»	0,00.
Het dito dito Boekweit Nieuwe	»	» 0,00	»	»	7,40.
Een dito pond Boter				»	0,78.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)				*f*	3,10.
Het 1000 Eiken Telhout				»	3,00.
Het 1000 Doof Hout				»	2,45.
De kar Spaanders				»	2,90.
De » Struiken				»	3,00.
De 100 Mutsaard				»	3,30

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (2 *Januarij*) waren de fondsen genoteerd: Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $59\frac{3}{4}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{3}{4}$; 3 pCt. 71, $71\frac{1}{16}$; 4 pCt. $89\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{16}$; O. Ind. Leening 4 pCt. $88\frac{3}{4}$; Amort. Syndik. $3\frac{1}{2}$ pCt. $86\frac{3}{4}$, 87; Spanje onbep. St. 1 pCt. $18\frac{1}{8}$, $\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. $32\frac{3}{4}$, $\frac{15}{16}$; Coupons Bewijzen $4\frac{7}{8}$, 5, $4\frac{15}{16}$; Portug. te Lond. 3 pCt. $36\frac{7}{8}$, $\frac{15}{16}$; Rusland 5 pCt. $100\frac{3}{8}$; $\frac{1}{2}$; dito 1828—29 $100\frac{1}{8}$; Certif. 1831—33 $82\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. $85\frac{1}{2}$, $\frac{5}{8}$; 4 pCt. bij *Hope* $74\frac{3}{4}$; Certif. van Ads. 6 pCt. $57\frac{3}{4}$; Polen Aand. *f* $136\frac{1}{2}$; Oostenr. Metall. $62\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. $31\frac{13}{16}$, $\frac{15}{16}$; Nieuwe 5 pCt. $72\frac{5}{8}$.

Advertentiën.

*** Op *Dingsdag* 9 *Januarij* 1855, des 's morgens ten 10 uren, **VERKOOPING** van eene aanzienlijke partij AFBRAAK van het MANEGE-GEBOUW, op den *Haagdijk* te *Breda*, alwaar alles 2 uren voor de Verkooping zal te zien zijn.

VOOR HET RIJK.

DEPARTEMENT VAN FINANCIEN.

BESTUUR DER DOMEINEN.

Directie te *Breda*. Kantoor der Domeinen te *Breda*.

DOMEIN VAN OORLOG.

OPENBARE VERPACHTING

VAN

GRASGEWASSEN

EN

HOUTVERKOOPING.

De ONTVANGER der Domeinen te *Breda*, zal, als daartoe gemagtigd, op *Woensdag den* 10. *Januarij* 1855, des voormiddags ten 10 ure, ten Koffijhuize van JOHANNES LEMMERS, aan de Groote Markt te *Bergenopzoom*, ten overstaan van den Notaris JOHANNES ALDER aldaar gevestigd, in het openbaar,

A. VERPACHTEN:

voor den tijd van *Drie Jaren*, ingaande 1°. Januarij 1855 en eindigende 31 December 1857.

Het GRASGEWAS der Lunetten *Gelderland* en *Holland c. a.*, laatst in pacht bij A. ASSELBERGS.

Het GRASGEWAS der Lunetten *Groningen* en *de Zoom c. a.*, laatst in pacht bij A. ASSELBERGS.

Het GRASGEWAS der Lunetten *Bagijnenpunt* en *Steenbergen c. a.*, laatst in pacht bij J. H. VAN BANNING.

B. VERKOOPEN:

92 Kavels EIKEN, ELZEN en ESSCHEN HAKHOUT, staande op de Glaciën der Vesting *Bergenopzoom*.

3 Opgaande CANADASCHE POPULIEREN, in één Kavel, staande op Bastion *Hartel* en *Ginkel*

18 Opgaande OLMEN, 40 ITALIAANSCHE POPULIEREN en 2 ESSCHENBOOMEN, in vier Kavels, staande op het Glacis, voor den uitspringenden hoek van Bastion *Gadelière*.

De Voorwaarden dezer Verpachting en Verkooping liggen ter lezing, dagelijks (*uitgenomen des Zondags*) ten Kantore van den Ontvanger der Domeinen te *Breda*, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opzigter van Fortificatiën te *Bergenopzoom*.

BREDA den 23. December 1854.

De Ontvanger der Domeinen,
P. SIX.

ADMINISTRATIE VAN 'S KONINGS PARTICULIERE DOMEINEN.

Provincie Noord-Brabant. Kantoor Rozendaal.

OPENBARE HOUTVERKOOPING.

Ingevolge magtiging van den Heere Staatsraad Administrateur van de Particuliere Domeinen des KONINGS, en onder diens nadere goedkeuring, zal de Rentmeester van 's KONINGS Particuliere Domeinen, Rentambt *Rozendaal*, te *Breda*, op *Donderdag den* 11. *Januarij* 1855, des voormiddags ten 10 ure, ten overstaan van den Notaris GERRIT CHRISTIAAN STRUIJK VAN BERGEN, te *Dinteloord*, ten huize en herberge van HENDRIKUS VLAMINGS, in het openbaar

VERKOOPEN:

Onder de Gemeente Dinteloord.

4 Kavels SCHAARHOUT van Wilgenpooten, op het perceel Dijk van den Mariapolder, in pacht bij *M. Krijnen*.

2 Kavels SCHAARHOUT van Wilgenpooten, op het perceel Dijk van den Mariapolder, in pacht bij *A. C. Vogelaar*.

7 Kavels SCHAARHOUT van Wilgenpooten, op het perceel Dijk van den Annapolder, in pacht bij *L. L. Breure*.

2 Kavels Uitgerooide ESSCHENBOOMEN, op het perceel Dijk van den Koningsoordpolder, in pacht bij *A. van Bezooijen*.

19 Kavels Opgaande ESSCHENBOOMEN, op het perceel Dijk van den Koningsoordpolder, in pacht bij *L. L. Breure*.

20 Kavels Opgaande OLMEN- en ESSCHENBOOMEN, op het perceel Dijk van den Mariapolder, in pacht bij *M. H. Burgers*.

18 Kavels Opgaande OLMENBOOMEN, op het perceel Dijk van den Oudlandschenpolder, in pacht bij *A. Testers*

1 Kavel OLMENBOOMEN, op de Hoeve in pacht bij *J. Blommerde*.

1 Kavel Doode ESSCHENBOOMEN, op het perceel Dijk van den Koningsoordpolder, in pacht bij *L. L. Breure* en het perceel Dijk van den Mariapolder, in pacht bij *M. H. Burgers*.

De Voorwaarden dezer Verkooping liggen ter lezing dagelijks, (*uitgenomen des Zondags*) ten Kantore van den Rentmeester Wijk B. n°. 55, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Opziener G. VAN SAARLOOS, te *Dinteloord*.

ZEGT HET VOORT.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER *NEDERLANDEN*.

RENTAMBT ZEVENBERGEN.

HOUTVERKOOPING.

De RENTMEESTER der Domeingoederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, voor het Rentambt *Zevenbergen*, zal, als daartoe gemagtigd, op de na te noemene dagen, uren en plaatsen, ten overstaan van den Notaris A. VAN DE WERK, residerende te *Zevenbergen*, in het openbaar

VERKOOPEN, als:

Op Dingsdag den 23. *Januarij* 1855,

des voormiddags ten 9 uren, ten huize en herberge van CORNELIS DEN OUDEN, in *het Anker*, te *Zevenbergen*.

22 Kavels WILGEN SCHAARHOUT.

54 Kavels Drooge OLMEN MUTSAARD.

Op Woensdag den 24. *Januarij* 1855,

des voormiddags ten 9 uren, ten huize en herberge van PIETER VAN TETERING, te *Zevenbergen*.

325 Stuks KOPWILGENBOOMEN.

92 Stuks OLMENBOOMEN, in 22 Kavels, staande aan de Pelgrimsdijk.

100 Stuks OLMENBOOMEN, in 12 Kavels, [illegible] Markdijk.

40 Stuks Zware OLMENBOOMEN, in 25 Kavels, staande aan den Hoogen Zeedijk digt aan den Zevenbergschen Hoek en den Steenweg.

24 Stuks ESSCHENBOOMEN, in 6 Kavels, staande aan den Bredaschen Polderdijk.

De Konditiën van Verkooping kunnen van heden af, zoo ten Kantore van opgenoemden Rentmeester, bij wien nadere informatiën te bekomen zijn als ten Kantore van den Notaris, gelezen worden.

ZEVENBERGEN, den 28. December 1854.

De Rentmeester voornoemd,
VAN DER BORCH,
genaamd VAN ROUWENOORT.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.